



NITTEDAL KOMMUNE  
- der storby og Marka møtes

Det Kongelige Kunnskapsdepartement  
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

Vår ref: 10/1902-3  
A10 &13

Deres ref:

Dato: 31.01.2011

## HØRINGSVAR FRA NITTEDAL KOMMUNE NOU 2010:8 MED FORSKERTRANG OG LEKELYST

Nittedal kommune viser til brev fra Kunnskapsdepartementet det kommunen blir bedt om å gi en høringsuttalelse til NU 2010:8 Med forskertrang og lekelyst.

Nittedal kommune oppfatter at utvalget har gjort et grundig og godt arbeidet der det har fremkommet mange gode forslag til styrkning av barnehagen som pedagogisk virksomhet.

Nittedal kommunes hørings svar er utarbeidet av administrasjonen etter innspill fra styre og daglige ledere i barnehagene i kommunen. I tillegg er enkelte av punktene i svaret lagt frem for ansvarlige for skole og PPT.

Hørings svaret er behandlet av kommunestyret i Nittedal som ga sin tilslutning til dette.

Nittedal gir i det som følger sine uttalelser til utvalgets forslag:

### *Gratis barnehage*

Selv om over de fleste barn i dag går i barnehage, er det fortsatt noen foreldre som velger andre løsninger. Foreldrenes valgfrihet er av stor betydning, og Nittedal kommune støtter derfor at barnehagetilbudet fortsatt skal være frivillig.

På den annen side viser forskning barnehagens betydning som forebyggende arena med positiv effekt for barns læring og utvikling. Tilbudet er derfor viktig for alle, og i sær barn som trenger ekstra hjelp og støtte.

### *Samarbeid med andre instanser*

I dag er det bare skolene i Nittedal som har opprettet ressursteam, mens barnehagene er henvist til åpen tid hos PPT og/eller barnevern. Åpen tid innebærer at PPT og barnevern har avsatt 1 dag pr. mnd til veiledning, og at barnehagene kan be om avtale etter behov. Åpen tid er et godt tilbud når barnehagen trenger råd og veiledning i konkrete saker, men vil ikke kunne gi den gjensidige kompetanseutvikling og læring mellom fagpersoner som en fast tverrfaglig gruppe kan gi. Åpen tid har derfor heller ikke ønsket effekt når det gjelder tidlig barnehagenes evne til tidlig identifisering av behov for særskilt hjelp og støtte. Nittedal kommune støtter på denne bakgrunn utvalgets mening om at tverrfaglige samarbeidsteam med ansatte fra PPT, barnevern og helsestasjon kan være en god løsning for å sikre tettere kontakt mellom fagfeltene som yter tjenester til førskolebarn, og at

Enhet for barnehager og  
forebyggende tjeneste  
Postboks 63, 1483 Skytta

Tlf : 67 05 90 00  
Fax:  
Bankkonto:  
7101 05 04001  
Organisasjonsnr:  
971 643 870

kommuner bør vurdere om alle barnehager bør ha tilknytning til slike. Opprettelsen av slike team vil imidlertid kreve økte ressurser i de aktuelle tjenestene i kommunen, og etter det Nittedal kommune kan se er det ikke tatt tilstrekkelig høyde for dette i utvalgets beregning av kostnader for utvalgets forslag.

#### *Barnehagens innhold og oppgaver*

Utvalget påpeker flere steder i sin utredning at barndommen er en livsfase med egenverdi og ikke bare en forberedelse til skole- eller voksenlivet. Utvalget er også tydelige på at barns vennskap, samvær og samhandling er av vesentlig betydning for barnet i øyeblikket, men også som grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

**Slik Nittedal kommune ser det er det derfor av avgjørende betydning for barna at de voksne i barnehagen sørger for en god kombinasjon av barnas frie lek og voksnes innflytelse på innhold og form gjennom tilrettelegging av læringsmiljø og deltagelse i leken. Nittedal kommune er derfor glad for utvalgets krav om likt fokus på formelle og uformelle læringssituasjoner, men er samtidig skeptisk til utvalgets ønske om ytterligere resultatmål i rammeplanen. Enkelt sagt er det slik at jo flere resultatmål som skal nås, jo mer organisering og voksenstyring gjennomføres. Mange og tydelige resultatmål vil dessuten føre til utstrakt bruk av kartlegginger og tester, med de følger dette får for personalets fokus.**

Barna trenger nære voksne som deltar i lek og øvrige aktiviteter og som språksetter både konkrete og hendelser, følelser og følelsesmessige reaksjoner. Nittedal kommune vil derfor anbefale at målene for basiskompetanse utformes som hva barnehagen skal bidra til heller enn resultatmål for det enkelte barn.

Nittedal kommune vil også påpeke at økte krav til prosesser og resultater nødvendigvis må få konsekvenser for bemanningstettheten. Dersom personalet skal kunne følge opp det enkelte barn i den grad det her legges opp til, må antall årsverk også økes. Dette er det ikke tatt høyde for i departementets oversikt over økonomiske konsekvenser.

#### *Skoleforberedende aktiviteter*

Økende tilfang av forskning viser hvor viktig sosialkompetanse er for å lykkes i skolen. På bakgrunn av dette slår utvalget fast at det viktigste barnehagen kan bidra med som forberedelse til skolestart er tilrettelegging for utvikling av sosial kompetanse og språk gjennom lek og samvær med andre barn.

Utvalgets anbefaling er derfor at barnehagens skoleforberedende aktiviteter skal ha hovedvekt på dette. **Utvalget påpeker også at eventuell dokumentasjon som skal følge barnet fra barnehage til skole ikke skal fokusere på barnets ferdighetsnivå etter gitte kriterier, men i stedet omhandle barnets interesser, lek, læring og utvikling. Nittedal kommune gis sin tilslutning til dette.**

Nittedal kommune er også glad for at utvalget påpeker viktigheten av at skole og barnehage har kjennskap til hverandres virksomhet, og støtter utvalgets forslag til tiltak for å oppnå dette.

#### *Tilpasset tilbud og identifisering av barn med særlige behov*

Utvalget påpeker viktigheten av at barn i sårbare situasjoner og barn med særskilt behov for hjelp og støtte, skal få så god hjelp som mulig, så tidlig som mulig. Utvalget foreslår derfor en prosedyre i tre trinn.

Første trinn består av vurderinger foretatt av kompetent personale gjennom observasjon av barna og dokumentasjon. Barn som skiller seg fra sine jevnaldrende på viktige funksjonsområder, eller som av andre årsaker utløser bekymring, bør studeres mer inngående.

Andre trinn kan derfor bestå av kartlegging og vurderinger av samhandling, atferd og ferdigheter, der personalet bruker standardiserte kartleggingsverktøy eller observasjonsrutiner. For barn som overskrider kritiske grenseverdier, bør det foretas en mer detaljert utredning.

Det tredje trinnet kan derfor bestå av tester, individuell observasjon i strukturerte og ustrukturerte aktiviteter og mer inngående analyser av barns atferd og samhandling med andre. Dette må foretas av kompetente fagpersoner fra støtteapparatet rundt barnehagen. Utvalget advarer mot en for sterk vektlegging av kartleggingen på bekostning av tiltakene som skal iverksettes med resultatene som utgangspunkt.

**Nittedal kommune er glad for at utvalget differensierer behovet for kartlegging og dokumentasjon i tråd med barnas behov. Da utvalget i liten grad har spesifisert hvor omfattende trinn 1, som skal omfatte alle barn, skal være, er Nittedal kommune imidlertid redd for at for mye av voksnes oppmerksomhet vil rettes mot dette på bekostning av fysisk og psykisk tilstedeværelse og deltakelse i barnas lek og aktiviteter her og nå.**

#### *Personalet i barnehagen*

Personalet er den viktigste faktoren for å sikre kvalitet i barnehagene, og utvalget er svært bekymret for kompetansesituasjonen hos de ansatte i barnehagene i Norge. Utvalget peker særlig på den lave andelen pedagoger, høyt antall dispensasjoner fra utdanningskrav og at i underkant ca 25 % av de ansatte ikke har utdanning utover grunnskolenivå.


Utvalget fremmer en rekke forslag som bidrag til økt kompetanse i barnehagen totalt sett. Nittedal kommune gir sin tilslutning til disse, men finner at utvalget ikke i tilstrekkelig grad har påpekt de økonomiske konsekvensene av forslagene.

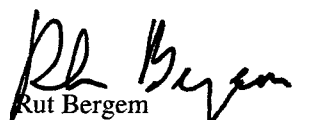
Nittedal kommune vil i tillegg påpeke at utvalget ikke har tatt høyde for nødvendigheten av å øke antall årsverk i barnehagen når andelen pedagoger økes. Gjennom arbeidsavtaler har pedagogisk personale avsatt tid til for- og etterarbeid m.m. Omfanget av slikt arbeid vil totalt sett øke dersom utvalgets forslag til endringer i rammeplanen gjennomføres. Dersom antallet pedagoger også øker uten at dette kompenseres med økning i antall årsverk, vil dette føre til flere barn pr årsverk. Også dette må kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet. I tillegg vil det bli et økt behov for midler til kompetanseheving i barnehagene. Det forutsetter en ytterligere økning av rammetilskuddet.

#### Oppsummering

Nittedal kommune mener at utvalget har gjort et grundig og godt arbeid med sine mange gode og viktige forslag, som vil styrke barnehagen som pedagogisk virksomhet. Hvis forslagene realiseres, vil mange av dem få til dels betydelige økonomiske konsekvenser. Forutsetningen for at vi gir forslagene vår tilslutning, er at departementet sørger for at de økte utgiftene blir kompensert gjennom rammefinansieringen. Gjør ikke departementet det, forutsetter departementet i realiteten at kommunene skal skjære ned på andre deler av sin tjenesteproduksjon.

Med vennlig hilsen

  
Karen Pinholt  
Kommunalsjef

  
Rut Bergem  
enhetsleder bhg og foreb.tj  
Direkte innvalg: 67 05 92 51